

**MEDICALIZATION OF THE MENOPAUSAL WOMEN
IN NAKHORNPATHOM HOSPITAL**

ORAWAN MONTAPONG

อธิษฐานแทนการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARTS (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL
SCIENCE) FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2001

ISBN 974-04-0103-1

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

4137392 SHMS/M : MAJOR : MEDICAL AND HEALTH SOCIAL
SCIENCE : M.A. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCE)
KEY WORDS : MEDICALIZATION / MENOPAUSAL WOMEN

ORAWAN MONTAPONG : MEDICALIZATION OF THE MENOPAUSAL
WOMEN IN NAKHORNPATHOM HOSPITAL. THESIS ADVISORS : SUVAJEE GOOD.
Ph.D., ORATAI RAUYAJIN Dr.P.H., PREECHA UPAYOKIN Ph.D. 122 P. ISBN
974-04-0103-1

Medical advancement is one of the reasons for better health and longevity among the population of Thailand. As a result of this, many women live long enough to reach menopausal age. Most Thai women spend one third (1/3) of their lifetime after the menopausal phase; they will have a different biological and psychological stage from what they used to have when they were younger. This study about the process of medicalization was conducted in the clinic for pre-and post-menopausal women, which is called "Wai thong" clinic, of Nakhornpathom Hospital, Nakhornpathom province. This study was conducted as qualitative research, which included a documentary research and in-depth interview. Eight health professionals and twenty patients were interviewed. The informants were selected from patients who sought medical service and advice in the Menopausal clinic. The information and data from previously published newspapers were gathered from reviewing the newspapers for a 5-year period.

The results of the study indicated that the medicalization process among menopausal women involves many pharmaceutical companies, mass media, obstetricians, and medical institutes under the free enterprise economy. Economic interest seems to play major roles in the process. However, menopausal women have not yet completely come under the influence of medicalization of their health. In this study, thus 8 out of 20 patients decided to undergo hormone replacement therapy. Women had the perspective of menopause as a natural process. Hormone replacement therapy was not immediately needed and was not to be used as a means for health promotion. Under the supervision of the obstetricians, women should be provided with more information. Therefore, medicalization will have less impact on women in Thai society than in some countries in the west. If they have a good understanding of the medicalization process, women should have better judgement regarding whether to use the hormone therapy.

4137392 SHMS/M : สาขาวิชา : สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข; ศศ.ม.

(สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

อรวรรณ มั่นตะพงษ์ : กระบวนการทำให้เกิดการแทรกแซงทางการแพทย์ในผู้หญิงวัยหมดประจำเดือน (MEDICALIZATION OF THE MENOPAUSAL WOMEN IN NAKHORNPATHOM HOSPITAL) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุวิจิ กู๊ด (จันทร์ฉนวนอม) Ph.D., อรทัย รวยอาจิณ Dr.P.H., ปรีชา อุปโยคิน. Ph.D., 122 หน้า. ISBN 974-04-0103-1

เนื่องจากความก้าวหน้าทางการแพทย์ทำให้สตรีอายุยืนยาวอยู่จนถึงวัยหมดประจำเดือนมีมากขึ้นเรื่อย ๆ สตรีไทยส่วนใหญ่ใช้เวลาถึง 1 ใน 3 ของช่วงชีวิตในวัยหมดประจำเดือน ซึ่งมีสภาพร่างกายและจิตใจแตกต่างไปจากเดิม การศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการทำให้เกิดการแทรกแซงทางการแพทย์ในผู้หญิงวัยหมดประจำเดือน ทำการศึกษาในคลินิกสตรีวัยก่อนและหลังหมดประจำเดือน โรงพยาบาลนครปฐม เพื่อศึกษากระบวนการทำให้เกิดการแทรกแซงทางการแพทย์ในผู้หญิงวัยหมดประจำเดือน การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์ระดับลึก (Indepth Interview) เพื่ออธิบายในประเด็นที่ต้องการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ให้บริการ ได้แก่ แพทย์และพยาบาล และผู้รับบริการจำนวน 20 คน เป็นการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อให้ได้ลักษณะตัวอย่างที่หลากหลายใช้การสัมภาษณ์ระดับลึกในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือพิมพ์ย้อนหลัง 5 ปี และการเก็บรวบรวมข้อมูลในคลินิก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การ Present Content.

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการทำให้เกิดการแทรกแซงทางการแพทย์ในผู้หญิงวัยหมดประจำเดือนคือ บริษัทยา สื่อโฆษณา ตลอดจนแพทย์และสถาบันทางการแพทย์ภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ที่เอื้อประโยชน์ต่อกระบวนการดังกล่าว กระบวนการทำให้เกิดการแทรกแซงทางการแพทย์ในผู้หญิงวัยหมดประจำเดือนในสังคมไทยอยู่ในระดับกรอบแนวคิด และผู้รับบริการตัดสินใจใช้ฮอร์โมนทดแทน 8 คน จากผู้รับบริการทั้งหมด 20 คน แสดงว่า ผู้หญิงมองการหมดประจำเดือนเป็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงของร่างกายตามธรรมชาติ และสื่อโฆษณาเข้าถึงผู้หญิงเฉพาะบางกลุ่มเท่านั้น ตลอดจนกระบวนการทำให้เกิดการแทรกแซงทางการแพทย์ในประเทศไทยโดยเฉพาะการใช้ฮอร์โมนทดแทนนั้นไม่ได้เป็นการส่งเสริมสุขภาพ และการใช้ฮอร์โมนก็ไม่ได้เห็นผลทันที ดังนั้นผู้หญิงควรตัดสินใจในเรื่องการใช้ฮอร์โมนทดแทนด้วยตนเอง